

**GrønlandsBANKENip 2013-imi inuiaqatigiinni
akisussaaqataaneq pillugu nalunaarutaa**

A stylized blue bird logo, possibly a dove, with a white eye and a long, pointed beak. The bird is facing right and is rendered in a solid blue color with white highlights on its wings and tail. The background is white with a faint, light blue circular gradient behind the bird.

Pakkussineq

Imai

Siulequt.....	3
1. Inuiaqatigiinni akisussaaqataanermi politikki, pilersaarullu	4
2. Suliat anguniakkallu 2013-imi.....	6
Inooqataaneq namminerlu piumassutsimik suleqataaneq	6
Siunnersorneqarnermut, aningaasanillu taarsigassarsinissamut periarfissaqarneruneq.....	8
Aningaasarsiornermik paasisimasaqarneq.....	9
Atuisut	10
Sulisut	10
Sulinermi avatangiisit isumannaallisaanerlu	11
Silaannaq / avatangiisillu.....	12
UN Global Compact – imut attuumassuteqartut	13
3. Aningaaseriviup tamanna sunik pissarsissutigissavaa...?	14

Siulequt

Grønlandsbankip inuiaqatigiinni akisussaaqataanermi suleqataanissaminut pissussaaffeqarneranut aallaaviupput, aningaaseriviup angissusaa, inuiaqatigiinnut, Kalaallit Nunaatalu aningaasaqarneranut pingaaruteqarnera, minnerunngitsumillu pitsaasunik, piginnaasalinnik, torersuunik, aallussisunik, tamatigoortuunillu sulisoqarnera, taakkulu suliamik avataasigut allanik suliaqarsinnaanerit.

GrønlandsBANKENip tunngaviusumik inuiaqatigiinni akisussaaneranut aallaaviuvoq, aningaaserivittut inuiaqatigiinni kalaallini patajaatsumik ingerlanissap, siuariartornerullu akornanni oqimaaqatigiissitsinissamik qulakkerinneqataanissaq. Taamaammat siuariartornermik piujuartussamik pilersitseqataanissarput sulissutiguarparput, ilutigitillugulu aningaasarsiornikkut patajaatsumik ingerlaannarnissaq sulissutigalugu.

UN Global Compact-ip upernaq 2013-imi naalernerani GrønlandsBANKENip oqariartuutigaa FN-ip aalajangersagai qulit, inuit pisinnaatigaaffiinut, sulisartut pisinnaatitaaffiinut, avatangiisinut, peqquser-lunninnissamullu tunngasuni tapersersuiniarluni. Aningaaseriviup aamma FN-ip piujuartitsineq aallaavigalugu ineriartortitsinermut tunngasunik namminneq piumassutsiminnik suliniartut tapersersorniarpai.

Una nalunaarussiaq aningaaseriviup UN Global Compact-ip aalajangersagaanut 10-nut tunngasunik suliaanut attuumassuteqarnermi saniatigut tak. regnskabsbekendtgørelsens § 135 & 135a. –imut suliaavoq.

Nuuk, 19. februar 2014

Martin Kviesgaard
Aningaaserivimmi pisortaq

1. Inuiaqatigiinni akisussaaqataanermi politikki, pilersaarullu

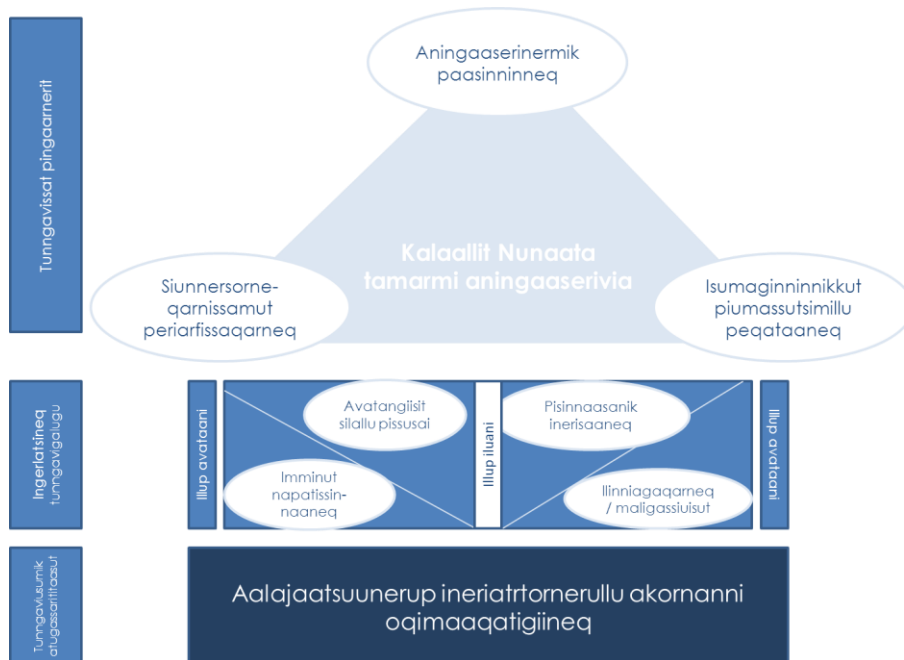
GrønlandsBANKENip siulersuisuisa GrønlandsBANKENip inuiaqatigiinni akisussaaqataanermi pilersaarutaa politikkiaku akuerinikuuat.

Aningaaseriviup pingaarnertut anguniarpaa, inuiaqatigiinni unamminartut suleqataaffiginissaat, tamatumani Kalaallit Nunaanni piujuartitsineq aallavigalugu ineriartorneq pilersikkumallugu. Inuiaqatigiinni akisussaaqataanermi 'Kalaallit Nunaanni Suliffeqarfiit Pitsaanersaat'-nut siunniussaq aallaaviuvoq, tamatumani suliffeqarfiup kulturiani naleqartitat, piginnaasaqarneq, torersuuneq, aallussineq, tamatigoortuunerlu, aammalu aningaaseriviup tatigineqarlunilu patajaatsuunera aallavigalugit, piginnaasat atorluarnissaannik kissaateqarneq tunngaviupput.

Niuernikkut anguniagaavoq, aningaaseriviup isigineqarnerata pitsanngorsarnissaa, atuisut iluarisimaarininnerisa, aalajaatsuunerisalu nukittorsarnissaat, kiisalu sulisut iluarinninnerisigut siunissaq ungasissoq isigalugu aningaasaqarnikkut kinguneqarluartitsinissap qulakkeernissaa.

Politikkissamik, pilersaarusiamilu piareersarnermi aningaaseriviup inuiaqatigiinni iliuusissai pingaarnert pingasut qitiutinneqartut ukuupput:

- **anigaasarsiornermik paasisimasaqarnerup** inuiaqatigiinni illoqutigiiit aningaasaqarnerisa pitsaanerulernissaat aqutissiuutissavaa
- **siunnersuinerup attartorsinnaassutsillu** aamma aningaaseriviup nalinginnaasumik niuerfigisisartagaasa avataani aallunnissaa
- sulisut **inoqatigiinnermi piumassutsimillu peqataanermi** suleqataanerisa kaammattornissaat.

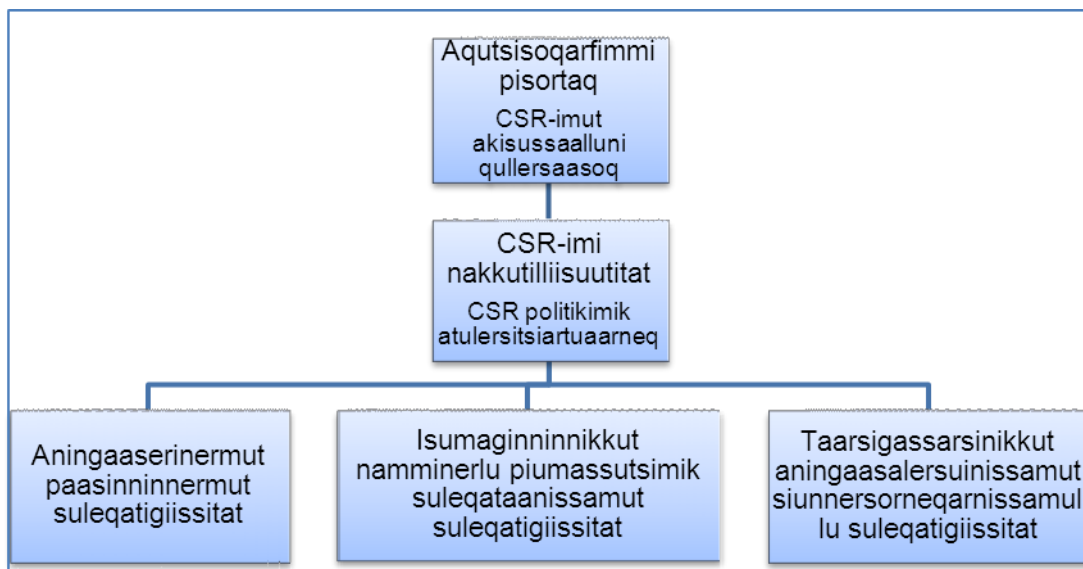

Titartagaq 1 Inuiaqatigiinnut akisussaaqataanermi politikki ingerlatseriaaserlu

Ataatsimut isigalugu aningaaserivik *Kalaallit Nunaata tamarmi aningaaserivingaa*, tamannalu aamma politikkip akuerineqarnerata kingornali sulianut aallarnisakkanut arlalinnut qulequtaasarsimavoq. Ilusiligaq 2-mi takutinneqarpoq aningaaseriviup inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerminut politikkia. Politikki aamma takuneqarsinnaavoq aningaaseriviup nittartagaani uani www.banken.gl.

Aningaaserivimmi immikkoortut akimorlugit suleqatigiisit pingasut pikersinneqarsimapput, tamarmik immikkut sammisaqartussat.

Sammissassat taakku pingasut saniatigut, ingerlavartumik piujuartitsineq, avatangiisit, silaannaq, piginnaasanik ineriartortitsineq, kiisalu aningaaserivimmi sulisunik ilinniartitsineq ingerlanneqassaaq. Taakku suleqatigiisitani sammineqanngillat, ulluinnarnili sulinermi ilaatinneqarlutik. Aningaaseriviup inuiaqatigiinni akisussaaffeqarneranut tunngasut Allaffissornikkut pisortamit akisussaaffigineqarput, takuuk ilusiligaq 2. Taassuma suliap ingerlaneranut tunngasut pisortaqtigiinnut ilisimatitsissutigisarpai.

Titartagaq 2 Inuiaqatigiinnut akisussaaffiimmi sulianik aaqqissuussineq

Pilersaarutip piviusunngortinniarnera ingerlavoq, ulapaartitsilluni, ingammik aningaaseriviup iluani, aammali avammut sammisuni. Piviusunngortitsiniarneq aqutsisoqatigiinnit ingerlanneqarpoq, Allaffissornikkut pisortamit, suleqatigiisitani pilersaarutini immikkut sammisaqartuni akisussaasunit, kiisalu HR-imut pisortamit, attaveqarnermik suliaqartunit, sulisullu aallartitaanit ataatsimik peqataffigineqarluni.

Pakkussineq – GrønlandsBANKENip inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerminut atatillugu taaguutissatut toqqarsimavaa

2013 martsimi GrønlandsBANKENi UN Global Compact-imut peqataalerpoq, taanna FN'ip suliffeqarfiit kattuffiillu inooqataanermi akisussaaqataanerannut pilersaarutigaa, Pilersaarusiaq 10-nik malitassaqarpoq, taakkulu ilaasortaasut malissallugit pisussaapput. Malitassani inuit pisinnaatitaaffii, sulisartut pisinnaatitaaffii, peqquserlunginnissaq, avatangiisillu pineqarput. Ilaasortat ukiut tamaasa aalajangersakkat taakku

10-it qanoq iliuseqarfigisimanerlugit nalunaarusiortartussaavaat. GrønlandsBANKENillu nalunaarusiaa siulleq pissaaq marts 2014-imi.

UN Global Compact-imut ilanngutinnginnermi gap-analyse-mik nalilersueqqaartoqarpoq, tassani GrønlandsBANKEN aalajangersakkanut 10-nut tunngatillugu qanoq inissisimanersoq paasinierneqarluni. Pingaernerit makkuupput:

- inuit pisinnaatitaaffiitut politikki,
- peqquserlunnginnissamut politikki
- akisussaassuseqartumik sullissinermik aqutsineq
- pisisarnermi politikki
- avatangiisinut, anguniakkanullu politikki

UN Global Compact-imut peqataalernerup kingorna 2013-imi suliniutit arlaqartut, peqquserlunnginnissamut, aamma sulisartut pisinnaatitaaffiitut tunngasut aallartisarneqarsimapput, kiisalu inuit pisinnaatitaaffiitut avatangiisinullu tunngasunut politikkip 2014-imi aallartisarmissaa naatsorsuutigineqarluni, tamatumallu kingorna piviusunngortinniarneri inernerilu nalunaarusiorneqarumaarlutik.

2. Suliat anguniakkallu 2013-imi

Tulliullugit sammissavagut suliniutit, siuarlaatit immikkullu anguniakkat (inooqataanermi, nammineq piumassutsimik suleqataanermi, siunnersorneqarnermi, attartorsinnaanermi, aningaasarsionermillu paasisimasarnermi), atuisut, sulisut, sulinermi avatangiisit, isumannaallisaanerlu, silaannaq/avatangiisit, aammalu UN Global Compact-imut attuumassuteqarsinnaasut allat.

Inooqataaneq namminerlu piumassutsimik suleqataaneq

”Sulisugut namminneq piumassutsiminnik kattuffinni, suliniutinilu, sulinermi nalaani killiliussatut aalajangersakkat iluanni, suleqataasinnaassapput. Sulisutta inuiaqatigiit pitsaanerumik ingerlanissaat siunertaralugu suleqataarusunnerat kaammattussavarput, periarfissillugillu. Ilutigalugulu aningaaserivik nammineq CSR-ip suliniutaanut peqataasassaaq.” (GrønlandsBANKENip inuiaqatigiinni akisussaaffeqarneranut politikkipi tigulaagaq)

Inooqataanermit, namminerlu piumassutsimik suleqataanermit atatillugu suleqatigiisitaq, piumassutsimik politikkipi kiisalu inooqataanermit namminerlu piumassutsimik suleqataanermit maleruagassanik suliaqarsimavoq. GrønlandsBANKENip nammineq piumassutsimik politikkipianut aallaaviuvoq, GrønlandsBANKENip taamatut suliniarnerit Kalaallit Nunaata siunissaanut aningaasaliinertut isigimmagit.

Akunnerit suliffiit katinnerisa 1 %-iisa nammineq piumassutsimik, inooqataanermit suliniarnerit atorneqarsinnaaneri pisortanit akuersissutigineqarsimapput, taakkulu suleqatigiisitat puljenut assigiinngitsunut arfineq marlunnut immikkoortinneqarput, soorlu suliniutinut CSR-Greenland-imit aallartinneqarsimasunut, peqatigiiffilerinernut, aaqquisuussani angisuuni peqataanermit, kiisalu inuussuttunik ilinniagaqartunik malinnaatitsinernut.

Akunnernik tunisiffigineqarsimasut pingaarnertit tassaapput, inooqatigiinnermut, nammineq piumassu-
tsimik suleqataanernut, meeqqanut-inuusuttunullu, ilinniartitaanermut, utoqqarnut, avatangiisinut,
kulturimullu tunngasut. Taakku saniatigut CSR Greenland-imut peqataanerit aamma nalunaarsorne-
qassapput. Tapersiinermit inuit pisinnaatitaaffiisa ataqqineqarnissaannut attuumassuteqartuni pineqarput,
suliniutit aningaaserisiup sunneeqataaffigisinnaasaasa iluniittut.

Suliutit CSR-ip akunniutaannik tunineqarsimasut

Sulisut katillugit 16-it Saligaatsoq 2013-imi upernaakkut Nuummi Sisimiunilu nunamik annertuumik salii-
nermi peqataapput. Aamma ukioq manna eqqagassarpasuit katersorneqarput.

GrønlandsBANKENi aamma Maaji Nuan 2013-imi pingaarnertut aningaasaliisuvoq, sulisullu aaqqissuus-
sinerit assigiinngitsut ingerlanneqarnerini namminneq piumassutsiminnik peqataallutillu piareersaaqataap-
put. Aningaaserivimmi sulisut aammattaaq timersornikkut aaqqissuussanut assigiinngitsunut, ingammik
meeqqanut inuusuttunullu attuumassuteqartunut suleqataasimapput.

Sulisut ataasiakkaat peqatigiifinni suleqataapput, ilaatigut Kalaallit Røde Korsianut, Natteravninullu.
Sulisoq ataaseq ikiueqqaarnermut ilinniartsitsillunilu, ilinniartitsisussanik, tarnikkullu ukiueqqaarnermik
ilinniartitsisarpoq.

Sulisut sisamat 2013-ip ingerlanerani CSR-imut pikkorissaqataapput.

Immikkoortortani akunnerit ilaatigut atorneqarsimapput atuarfintut pulaarnernut, aningaasarsionermullu
tunngasunik paasititsiniaanernut.

Aningaaserivik ataatsimik sulisoqarpoq Ilisimatusarfimmi ilinniartumut mentoriusumik. Aammattaaq
aallarnisaaniartunut siunnersuinernut akunnernik atuisoqarsimavoq.

Suliniutinut aqutsinernut, qarasaasianullu spilit ineriartortinnerannut piffissamik atuisoqarsimavoq, tassani
siunertaalluni atuartut annerit aningaasarsiornikkut paasisimasaqarnerulernissaat, (Takuuk immikkoortoq
aningaasarsionermik paasisimasaqarnermut tunngasoq)

Aammattaaq CSR-imut akunnerit atugassiat, aningaaserivimmi siunnersortinit inuusuttunit atorneqar-
simapput, taakku ilinniartitsisarfimmi aningaasarsionermik paasisimasaqarnermut tunngasunik ilinniartitsi-
sarsimapput.

CSR Greenlandimut 2013-imi suliniarnerit 2012-imut sanilliullugit amerlanerusimapput, tamannalu akun-
nerit atorneqarsimasunit takuneqarsinnaavoq.

Sulisut arfinillit Nanu Børn-it nuna tamakkerlugu katersuiniarneranut Nilliasamut peqataasimapput.

Siunissaq ungasinnerusoq isigalugu, GrønlandsBANKENip sulisuisa sulinerminnut akunnerit atugaasa 1 %-
iisa atortarnissaat siunertaraa. Sulisut 113-it akunnerit suliffii 2174-iupput. 2014-imi anguniagaavoq 2013-
imi atorsimasat amerlaqatigissagaat, taakkulu 50 % missaaniipput, suliniutinut ataasiakkaanut akunnerit
1068-it agguarneqarsimapput. Pingaartinneqarpoq akunnerit atorneqartut eqqortut
nalunaarsorneqarnerisa qulakkeerneqarnissaat, aammalu suleqataanerup annertusarneqarnissaa.

2013-imi anguniarneqarpoq akunnerit 1068-it atorneqarnissaat. 2013-imi ukiumut anguniakkani atorneqarsimapput 67 %-it (2012-imi 24 %-iullutik, 2011-imi 28 %-iullutik) taakkulu akunnerit 714-iupput. Sulisut 40-it sinnillit 2013-imi namminneq piumassutsiminnik, inooqatigiinnermullu attuumassuteqartunik sulinermi iluini suliaqartarsimapput. (2012-imi 30-iullutik & 2011-imi 34-iullutik). Sutigut tamatigut suliniaqataanerit qaffassimapput, tamatumani aningaaserivimmi sulisut akornanni suleqataanissamut qaammaasaqarnerulerneq pissutaaqataavoq.

Siunnersorneqarnermut, aningaasanillu taarsigassarsinissamut periarfissaqarneruneq.

” Siunnersuinerput taarsigassarsisitsarnerpullu annertusassavarput aamma aningaaseriviup niuerfigisisartagaasa pingaarnert avataanni (illoqarfiit annerusut). Tamatumani inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut periarfissat pitsaanerulernissaat siunertaralugu, annertunerusumik aningaasarsiornikkut ilisimasatsinnik qaammarsaanissarput pingaarnertullugu.” (GrønlandsBANKENip inuiaqatigiinni akisussaaqataaneranut politikkit tigulaagaq)

6. december 2011 GrønlandsBANKENip immikkoortortaq kasseqanngitsoq – Apparaq – Aasianni ammarpa. Tamanna niuernermik tunngaveqarpoq. Aallaqaammut misiliutaavoq, qaammammut ataasiarluni ammasarluni, taassumalu kinguneri, aningaasallu apeqqutaallutik immikkoortortaq kasseqanngitsoq ataannassanersoq aalajangerneqartussaalluni. 2013-ip upernaavani aningaaserivik aalajangerpoq ataavartumik Aasianni ammaasoqassasoq. Taama aalajangernermut tunngaviupput kasseqanngitsumik immikkoortortamut misilittakkat, attuumassuteqartullu arlallit oqariatuutaat. Immikkoortortaq tamakkiisumik november 2013-imi ammarneqarpoq.

Aasianni siunnersuisarnerup, taarsigassarsisitsarnerullu pissarsiariuminarnerulerisa saniatigut, suliniutit Tunumi Tasiilami annertusitissimavai. GrønlandsBANKEN-ip ukiumut marloriarluni Tunumi illoqarfiit annersaat tikeraarpa. Tamatigut sapaatip akunneranik ataatsimik sivirususseqartunik, siunertarineqarpoq atuisunik amerlanerpaanik siunnersuinissaq. GrønlandsBANKENip Kommuneqarfik Sermersooq isumaqatigiissuteqarfisimavaa, kommunip videokut ataatsimiinnermi atortuisa attartornissaannik, taamaallutik Tasiilami atuisut video aqqutigalugu siunnersortiminnik attaveqarsinnaanissaat, qanilaarnerusumillu siunnersorneqarnissaat periarfissiuuniarlugu. Tamannali annertunerusumik atorneqarsimangilaq.

Periarfissiissutinut marluusunut atatillugu GrønlandsBANKENimut oqariatuutit pitsaasusimapput, taakkulu niuernikkut ineriartortsitsineri malinnaavigineqassaput.

Pitsaanerusumik siunnersorneqarnermik, ajornannginnerusumillu taarsigassarsinnaanissamut qulakkeerrinninissaq GrønlandsBANKEN-imi atuisunut ataasiakkaanut pisortap akisussaaffigaa, taannalu annermik inuussutissarsiutilinnik – inuinnarnillu siunnersortinik ikiorserneqartarpoq.

2014-imi suliniarnerit taama annertutigiinnassaput, tassalu Tasiilamut ukiumut marloriarluni angalasoqassaaq. Aasianni immikkoortortaq upernaakkut ininut nammineq pigisanut nutaanut nutsissaaq, siunissamilu aningaaserinermik nalinginnaasumik ingerlatsiviulissaluni. 2014-ip ingerlanerani

nalilerneqassaaq, immikkoortortat ingerlareersut avataatigut aningaaserivik suliniuteqassanersoq, soorlu illoqarfinni allani arlaqarnerusuni tikeraartarnikkut.

2013-ip naanerani aningaaserivik Lync-imik (videokut ataatsimiittarnermik) inuussutissarsiutinik immikkoortortami aallarniivoq, taamaalilluni atuisunik inuussutissarsiutinik ingerlataqartunik sinerissamittunik, siunnersortip suliffianiit videokkut ataatsimeeqatigiittoqarsinnaalerluni. Taamaalilluni aningaaserivik suli pitsaanerusemik siunnersuisinnaalerpoq, aaqqissuussinerlu iluatsissappat, naatsorsuutigineqarpoq aamma atuisut ataasiakkaat siunissami periarfissaqalernissaat.

Aningaasarsiornermik paasisimasaqarneq

*” Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit **aningaasarsiornermik paasisimasaqarnerulernissaat** sulissutiginiarparput, innuttaasut ataasiakkaat aningaasarsiornikkut periarfissaqarnerulerpata, isumaginnikkut ajornartorsiutit, inuillu atugarissaat pitsaaneruleqqullugit” (GrønlandsBANKENip inuiaqatigiinni akisussaaqataanageranut politikimit tigulaagaq)*

Aningaasarsiornermik paasisimasaqarnissamik suliniarnermi, aningaasarsiornermik tamarmiusumik ilisimasaqarnerulernissaq siunertaavoq. Suliaq suleqatigiisitamiit suliarineqarpoq, taannalu Nuummi sulisumit ataatsimit aqunneqarluni.

Aningaasarsiornermik paasisimasaqarnermut suliniarnermi periutsit 4-it aallaaviupput: 1) ilinniartitsineq, 2) meeqqat atuarfiini meeqqanik annermik atuartitsineq, 3) aalisartunik piniartunillu ilinniartitsineq, 4) savaatilinnik ilinniartitsineq. Iliuusissat taakku sisamat aallaavigalugit aningaaserivimmi sulisut illoqarfinni immikkoortortaqaqfigisatsinni ilaatigut atuarfinni atuartitsinnaapput. Aamma suliffeqarfinni, soorlu KNBip (Brugsenip) ilinniartuutaannik Nuummi ilinniartitsisoqarsimavoq.

Meeqqat atuarfiini atuartut annerit aningaasarsiornermik paasisimasaqarnerulernissaat siunertaralugu 2013-imi Serious Games aningaasanik eqquiniartitsinissamik isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq. Spili ineriartortinneqarpoq, naatsorsuutigineqarporlu atuarfiup 2014/2015-ip aallartinnerani atuartitsinermi atornerqarsinnaanngorluni naammassineqassasoq. Aningaaserivimmut pingaaruteqarpoq, spilip ineriartortinnerani attuumassutillit pingaaruteqartut peqataatilluarnissaat. Taamaammat taassuma ineriartortinnera Inerisavik ilinniarnemillu ilisimatusarfik, aamma Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut, Naligiisitaanermullu Pisortaqaqfik kiisalu Nuummi atuarfinni atuartut, ilinniartitsisullu aallartitaat suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Aningaaseriviup Inuussutissarnernermut immikkoortortaata aallarnisaaniartut qanimut oqaloqatigisarlugillu siunnersortarpari. Immikkoortortap Sermersooq Business Council-ip aallarnisaaniartunut aaqqissuusineranik ikiortarsimavaa. 2013-imi akunnerit 123-it aallarnisaaniartut siunnersorneqarnerannut atornerqarsimapput, naak akunnerit 100-it atugassatut naatsorsuutaasimagaluartut. **2013** –imi naatsorsuutigineqarpoq aallarnisaaniartunut siunnersuineranut akunnerit 125-it atornerqassasut.

Atuisut

GrønlandsBANKEN Kalaallit Nunaata tamarmi aningaaserivigaa. Atuisut ukimoortumik ataatsimeeqatigineqarnissamik neqeroorfigineqartarput. Tamatumani siunertaavoq, tatigeqatigiinnissaq, oqaloqatigiinnikkullu atuisup aningaasatigut inissisimaneranik, siunissamilu kissaataanik pisariaqartitaanillu sammisaqarnissaq. Oqaloqatigiinnikkut aningaaseriviup sukut pitsanngorsaanaissaa, inuiaqatigiinilu inissisimanera erseqqissisarpoq. Oqaloqatigiinnerit amerlassusai aningaaseriviup anguniagaanik piviusunngortitsiniarnermut attuumassuteqarput, aammali pineqartunut attuumassuteqarlutik. 2012-imi immikkut sammisaqarluni ataatsimeeqateqarnerit 2120-iusimapput, 2013-imilu amerleriarsimallutik 2300-iullutik. 2014-imi anguniarneqarpoq ataatsimeeqateqarnerit 2500-iussasut. 2013-imi inuussutissarsiutinik ingerlataqartut 343-it aningaaserivimmi siunnersortiminnit pulaarneqarsimapput. 2013-imi pilersaarutaasimavoq pulaarnerit 300-sasut.

Inooqataanermi akisussaaqataanermik 2013-imi suliaqarnerit, aningaaseriviup atuisunik misissuisitsinerani indeks 76-imik inerneqassasoq allassimavoq. Inerpera 77,5-iuvoq. Taannalu Aningaasarsiornermik immikkoortortap agguaqatigiisillu atuisunut uuttuutaanit 71,5-imik angineruvoq. 2014-imi anguniarneqarpoq angusaq kusanartoq 77,5 attatiinnarneqassasoq.

Atuisunik misissuisitsinerup saniatigut aningaaserivik 2010-mi aammalu 2013-imi Nuummi Sisimiunilu atuisunik aggersaasimavoq, eqimattakkaartillugit aningaaseriviup inuiaqatigiinni inissimanera pillugu apersuillunilu, tigussaasumik isornartorsiuisitsisarsimalluni. Taamatut ataatsimiisitsisarnerit aalajangersimasumik anguniagaqarfiumngillat, aningaaseriviulli pissarsiai sullissinerup pitsanngorsarnissaanut iluaqutaanerusarlutik.

GrønlandsBANKEN 2013-imi atuisunit 19-init naammagittalliorfigitippoq – 2012-imut naleqqiullugu 3-nik amerlanerusunik, 2011-ili assigalugu. Naammagittaalliutini 19-imi 9-it tamakkiisumik ilaannakortumillunniit akuerineqarsimapput. Aningaaseriviup soqutigisaraa naammagittaalliutit tigussaasut, maleruagassat malillugit suliarisarnissaat.

Sulisut

Sulisut aningaaseriviup avammut kiinarai, sulisullu taakkuupput ulluinnarni atuisunik qanimut attaveqartartut atuisuinnarnissaannillu isumaginnittartut.

Ikinnerussuteqartunut politikki, kisitsisillu anguniarneqartut pillugit aalajangersaasoqarsimavoq. Tassani GrønlandsBANKENip siulersuisuisa, pisortaasalu akornanni, suaassutsimikkut ikinnerussuteqartut amerlineqarnissaannut politikkimik aalajangersaasoqarluni. Politikkimi tassani kisitsisinik anguniagassanik aalajangersaasoqarpoq, aningaaserivimmi pisortanut atatillugu anguniakkat ukuupput:

1. GrønlandsBANKENip sulisuisa malugissavaat suaassuseq apeqqutaatinnagu tamarmik atorfiminni qaffariartorsinnaallutik, pisortatullu periarfissaqarlutik.
2. 2013-ip naanerani pisortat assigiimmik avissimapput 50 %-it arnaallutik, 50 %-illu angutaallutik. Aningaaseriviup anguniarpaa pisortani suaassutsimikkut ikinnerussuteqartut minnerpaamik 40 %-iussasut. GrønlandsBANKENip atorfinitsitsisarnermini pingaartinneruaa, suaassuseq apeqqutaatinnagu atorfimmuut naleqqunneqarpaanik toqqaasarnissani.

GrønlandsBANKENip ilinniartoqartarnermigut piginnaasatigut ineriartortitsineq, ilinniaqqinneq, pisortassatut ineriartorneq, "on the job training"-imillu ingerlatsinneq pingaartittuarpa. Ilinniartitaaneq aningaaseriviup piginnaasatigut pisariaqartitai aallaavigalugit, sulisut ineriartortinnerinut, sulinerminnilu qaffakkiartornerisa pilersaarusiornerannut attuumassuteqarpoq.

GrønlandsBANKENip pingaartippaa aningaasarsiornermik ilisimasaqarluartunik sulisoqarnissap qulakkeernissaa, 2013-imilu aningaaserivimmi ilinniartut 7-it Nuummi Niuernermik Ilinniarfimmi aningaasarsiornermik ilinniarnertik naammassivaat. Piffissaq ungasinnerusoq isigalugu ilinniartitsisarnikkut ataatsimut isigalugit piginnaasat qaffakkiartornissaat naatsorsuutigineqarpoq. August 2013-imi Aningaasarsiornermik Siunnersuinermi Akademiimik ilinniarneq GrønlandBANKENimi ilinniartunit 5-init aallartinneqarpoq. August 2014-imi aamma GrønlandsBANKENimi aningaasarsiornermik ilinniartut 6-7 aallartissallutik allatsissimapput.

Aningaasarsiornermik ilinniarnerep saniatigut aningaaseriviup avataani ilinniaqqinnissamik neqeroorutit qaffasissut neqeroorutigisarpai.

Sulisut piumassuseqarnerat, iluarisimaarinninnerallu ukiumoortumik sulisunik isumasiuinerni paasinierneqartarpoq, tassanilu sulisup qullersani qaninneq, suleqateqarnini, sulinerminilu atugassarititaasut nalilersortarpai. Sulisut 2012-imi aamma 2013-imi iluarisimaarinninnerat uuttuummi 79-miippoq – taannalu suliffeqarfinnut assigusunut naleqqiullugu kusanarpoq qaffasissumillu inissisimalluni. Siunissami anguniarneqarpoq qaffasinnerata taamaatsiinnarnissaa.

2013-imi aningaaserivimmi atorfiit 99,5 %-ii inuttaqartinneqarsimapput, tamannalu HR-imi sulilluarnermik, aningaaseriviullu nittartagaatigut atorfinnik qinnuteqarsinnaanerup pitsaanngorsaavigineranik, kiisalu sulisut ineriartortinnissaanik malunnaatilimmik suliuteqarnermik aallaveqarpoq. Kisitsisit 2012-imut naleqqiullugu qaffasinnerulaarput.

2013-ip naannerani sulisut katillutik 113-iupput. Aggvaqatigiisillugu ukiui 45-iupput, aggvaqatigiisillugulu ukiuni 9-ni qaammatinilu 7-ni sulisimasarlutik. Sulisut arnat 78-iupput, angutillu 35-iullutik. Sulisuni 70-it aningaasarsiornermik imaluunniit sivisunerusumik ilinniagaqartuupput – taakkulu 2012-imut naleqqiullugu 10-nik amerlanerupput.

Sulinermi avatangiisit isumannaallisaanerlu

Sulinermi avatangiisit pitsaasuutillugit, ulluinnarnilu toqqissimasumik sulisoqartillugu sulisut atuisullu aningaaseriviup illuutaani ilorrisimaartarput.

2009-mi 2010-milu Nuummi qullersaqarfik illup iluani unamminartumik suliassaqarsimavoq. Ajornartor-siornermut annermik pissutaasimavoq, sulisut ilaasa ekseminek eqqorneqarsimanerat, tamatumunngalu pissutaapput qullersaqarfimmik sanaartornermut atatillugu natersuarnik inissiisoqarsimaneera. 2011-ip affaani siullermi natersuit naternik qisunnik taarsersorneqarput, taamaalilluni Nuummi aningaaseriviup illuutaani ataavartunik natersuaarullugu.

Sulinermi ajoqusersimallutik 2010-mi nalunaartut 31-iupput, ikileriarujussuarlutik 2011-imi 5-llutik, 2012-imilu 4-llutik. 2013-imi nalunaartut 12-iupput, taakkulu tamarmik natersuarnut attuumassuteqarsimallutik.

GrønlandsBANKENimi napparsimallutik 2013-imi nalunaartut (719-iupput), 2012-imut (ullunut 603-inut) naleqqiullutik amerlanerullutik, 2011-milu (ullut 1207-iullutik).

2013-imi anguniarneqarpoq ullut napparsimaffiusut 500-nut ikilisinneqarnissaat. Sulisut ilaat sivisuumik napparsimasarsimapput, tamatumallu kinguneraa 2012-imut naleqqiullugu 110-nik amerlanerusimaneri. 2013-imi GrønlandsBANKEN peqqinnermik paasisitsiniaavoq, tamannalu peqqinnermik, iluarusunnermillu kinguneqarsimavoq. Nalilersuinerup kinguneranik aalajangerneqarpoq, aaqqissuussineq 2014-imi ingerlateqqinneqassasoq.

2012-imi sullivimmik naliliineq (APV) ingerlanneqarsimavoq. APV'ip takutippaa, immikkoortuni assigiingitsuni 6-ni anguniagalerluni iliuuseqarnissaq pisariaqartoq. Pineqartut suuneri aalajangiunneqarsimapput. Sullivimmik naliliiqassaaq upernaakkut 2015-imi.

Silaannaq / avatangiisillu

Silaannaap avatangiisillu tungaasigut GrønlandsBANKENimi atuisugut, nioqqutitta ineriartortinneratigut, nittarsaanikkullu avatangiisit minguitsuunissaannut sunnernerisinnavaq. Aningaaserivik avatangiisinut akisussaaqataavoq, tamannalu ilaatigut timitalparput, avatangiisinut taarsigassarsisiteriaatsit marluk pilersinnerisigut, taakku uani nalunaarusiorneqarput.

2010-mi Nutarsaaneq-mik taallugu avatangiisinut taarsigassarsisinnaaneq nioqqutitut nutaatut atuutilerpoq. Namminneq illuutillit, ilaqutariit, uuleriaaani, inissianillu piginnittut taarsigassarsisinnaanermut naliliisoqareersillugu 300.000 kr.-it tikillugit pitsaasumik taarsigassarsisinnaapput. (pitsaasunik atugasillugit). Taarsigassarsiat nukissiuutit pitsanngorsarnerannut, matunik igalaanillu taarsersuinerut, nutaanik qalissialiinermut imaluunniit seqerngup qinngornerinik tigoraassutinik pisaarnernut il.il. atorneqarsinnaapput. 2013-ip naanerani avatangiisinut taarsigassarsisut 189-iusimapput, 2013-imilu anguniarneqarsimavoq taarsigassarsisut katillutik 200-it angussagaat. Tamanna pisimannngilaq, angusarli aningaaseriviup iluarisimaarppaa. GrønlandsBANKENip Nordisk Investerings Bank (NIB) nioqqummut tassunga atatillugu isumaqatigiissuteqarfigisimavaa.

November 2012-imi avatangiisit mianeralugit taarsigassarsisarneq nutaaq atuutilerpoq – tassalu Mingguik – biiliniq minguitsitsinikitsunik nutaanik energiklasse A-nik biilisinermi taarsigassarsineq, 2013-imilu tassunga taarsigassarsisut 31-iupput, tamannalu ajunngeqaaq.

GrønlandsBANKENip suliffeqarfiit CSR-Greenlandimi peqataasut avatangiisinut suliniutinut allanut suleqatigerusuppai. Taamaammat GrønlandsBANKENip suliniut Clean Greenland – Green Companies peqataaffigaa, tassani suliffeqarfiit CSR Greenlandimeersut Kalaallit Nunaanni avatangiisinut pilersaarut ukiunut pingasunut atuuttussaq WWF Nunarsuarmi pinngortitamik illersuiniaqatigiinnut atsioqatigissutigimavaat. GrønlandsBANKENi ukiuni arlalinni avatangiisinut aningaasaliisarsimavoq, ilaatigut sanaartornermut, nioqqutitut il. Il. Aningaaseriviup suli amigaatigaa siunissimi avatangiisinut suliniutissanut ataatsimut politikki, pilersaarutit anguniagassallu. Taassuma 2014-imi suliarineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

GrønlandsBANKENip CO2-mik atuinerminut CSR-Greenlandip naatsorsueriaasia atorsimavaa. 2013-imi GrønlandsBANKENip 145 tons CO2 aniatissimavaa 2012-imilu 146,89 tons. Tamatumunnga pissutaavoq sumiiffiit assigiinngitsorujussuarmik inissisimanagerat, ilai erngup nukinganik nukissiuutillit, ilaalu soqaratik. GrønlandsBANKENip immikkoortorta qarfinnik nutarterinermini mingutsitsinnginnissaq eqqumaffigaa, taamalillunilu naatsorsuutigalugu ukiumut CO2-mik mingutsisisarneq annikkilliartuaassasoq. Mingutsitsinissamik mianerinnilluni suliniut atuutilersussaq tulleq tassa Ilulissani immikkortorta. Taanna atulissaaq 2014-ip upernaavani.

UN Global Compact – imut attuumassuteqartut

Marts 2013-imi GrønlandsBANKENi Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit aappaattut UN Global Compact-imut ilaasortanngorpoq. UN Global Compact-imut ilaasortat pisussaapput aalajangersakkat 10-it pingaarnerit malillugit suliniuteqarnissamik: Inuit pisinnaatitaaffii, sulisartut pisinnaatitaaffii, avatangiisit, apeqquserlunnginnissamillu suliniuteqarneq.

Aningaaseriviup UN Global Compact-imut ilanngutinnginnerani gap-imik nalilersuisoqarsimavoq, nalilii-neralu imaappoq: *“...suliniutissaq pingaartoq tassaavoq, inuit pisinnaatitaaffii, peqquserlunnginnissaq, akisussaassuseqartumillu sullissinermi aqutsineq, CSR politikkimut pilersaarummullu ilanngunnissaa. Tamanna ilutigalugu pisariaqarpoq pisisarnermi politikimi, pilersuisunut CSR-imut atatillugu piumasaqaatit ilaatinneqarnissaat”.* (2012-imi gap-imik nalilersuinermit tigulaagaq)

2013-imi makku suliniutigineqarsimapput:

Inuttut pisinnaatitaaffiit:

- Aningaaseriviup **naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuut** naleqqussarsimavaa, taamalillutik **atusut inuussutissarsiutinik ingerlataqartut** aamma toqqaannartumik naammagittaalliorsinnaalerlutik.
- Suiaassutsikkut ikinnerussuteqartut pillugit politikkimik anguniagassanillu kisitsisitalinnik, nalunaarummi siusinnerusukkat allaaserineqartut, sulisunut tunngasuni allaaserisaqarpoq. Tassani aamma siulersuisunut politikki pineqarpoq, GrønlandsBANKENillu ataatsimeersuarnermi 20. marts 2013-imi siulersuisussatut toqqagaasa akornanni arnat 16,67 %-iupput, angutillu 83,33 %-iullutik. Siulersuisut anguniarpaat, ataatsimeersuarnermi ukiuni tulliuttuni sisamani siulersuisussatut toqqarneqartartut arnat 33 %-ingussasut.
- FN-ip inuit pisinnaatitaaffiinik aalajangersagaasa ilisimaneqarlutillu, atuutsinneqarnissaat siunertaralugu, pilersuisunik isumaqatigiissutini **inuit pisinnaatitaaffiinik aalajangersakkat** ilaatinneqarnissat sulissutigineqarpoq. 2014-imi aningaaseriviup pilersuisunik pingaarnernik attaveqarniarpoq, pilersuinermit tunngasut nutarterniarlugit.
- Aningaaseriviup nittartagaani **isigiarsuttut** periarfissaqarput allasimasut allisinnissaannut, taamalillutillu atuaruminarnerulerlutik.
- Aammattaaq inooqataanermut, namminerlu piumassutsimik suleqataanermut, aningaasarsiornermik paasisimasaqarnermut, atuisunut, sulisunullu tunngasut innersuussutigineqarput.

Sulisartut pisinnaatitaaffii:

- **Inuit attaveqaataanni politikkimik** suliaqartoqarsimavoq. Inuit attaveqaataanni attaveqatigiinneq, isummersortarnerlu annertusiarporput. Aningaaserivimmut pingaaruteqarpoq sulisut aningaaserivimmut tunngasunik, inuit attaveqaataanni sulisutut oqaaseqartannginnissaannik ilitsersornissaat. Tamanna upernaami 2014-imi sulisunut saqqummiunneqassaaq.
- Sulisut ineriartortinnissaannut oqaloqatigiittarnerni tamani **sulisut oqaatsinik pisariaqartitsinerat** apeqqutigineqartarpoq (kalaallisut, qallunaatut aamma/imal. tuluttut)
- Aamma immikkoortoq sulisunut, sulinermilu avatangiisinut, isumannaallisaanermullu tunngasoq innersuussutigineqarpoq.

Avatangiisit: Tassani immikkoortoq Silaannaq/Avatangiisit innersuussutigineqarpoq

Peqquserlunninnissaq:

- **Tunissuteqarnermut politikki** suliarineqarsimavoq, tassani sulisut qanoq ittunik (qanorlu nalilinnik) tunissutisisinnaanissaat maleruagassiuunneqarsimalluni, aamma soorlu sullissinermi akilersis-sinnaanermut tunngasut pilissagaluarpata. Taanna upernaq 2014-imi aningaaserivimmi sulisunut saqqummiunneqassaaq.
- **Peqquserlunninnissamut politikkisamut** siunnersuut suliarineqarsimavoq. Taassumalu 2014-ip ingerlanerani akuerineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tamatumallu kingorna peqquserlunninnissamut politikki aningaaserivimmi sulisunut tamanut saqqummiunneqassaaq.

2014-imi naatsorsuutigineqarpoq sulisunut **naammagittaalliuteqarnermi suleriaatsinik ersarinnerusunik, pitsaanerusunillu allaganngorlugit** suliaqartoqarnissaa. Taakku saniatigut aningaaserivik piareersimavoq **whistleblower-inut aaqqiisummik** atuutilersitsissalluni, qallunaat aningaaserivii assigalugit. Ajoraluar-tumilli Kalaallit Nunaanni inunnut ataatsiakkaanut paasissutissanut tunngasunik inatsiseqanngilaq, taamaammallu aningaaseriviup Inatsisartut inatsisiliornissaat utaqqisariaqarallarpaa. 2014-imi aamma anguniagaavoq, aningaaseriviup inuit **pisinnaatitaaffiinut politikkeqalernissaa**. Taanna peqquser-lunninninnissamut politikkimik sulisunut saqqummiussinermut atatillugu aamma ilannguneqassaaq. Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut 2014-imi **avatangiisinut politikkimik** pilersaarutitalimmik suliaqartoqassaaq. Aningaaseriviup taamaalilluni naatsorsuutigaa, avatangiisinut iliuitsit sulisunut atuisunullu saqqumilaarnerulernissaat.

3. Aningaaseriviup tamanna sunik pissarsissutigissavaa...?

Ataatsimut isigalugu aningaaseriviup iliuitsimigut anguniarpaa, Kalaallit Nunaanni piujuartitsineq aallaavigalugu ineriartornissamut inuiaqatigiinni unammilligassanut suleqataanissaq. Kalaallit Nunaata tamarmi aningaaseriviatut GrønlandsBANKENimut pingaaruteqarpoq, sapinngisamik pingaarnertut piginnaasatigut annerpaamik iluaqutaasinnaanissaq.

Inuiaqatigiinni akisussaaqataanermik suliaqarnermini, aningaaseriviup atuisuminit isigineqarnera pitsaanerulersimasutut nalilerneqarpoq. Aningaaseriviup sulisui tatiginartuupput, piumassutsiminnillu suleqataanermikkut, inooqataasutullu iliuitsimikkut aningaaserivimmut nittarsaalluartaullutik.

2014 qiviassagaanni, takuneqarsinnaavoq, piginnittunut, sulisunut, atuisunut, inuiaqatigiinnullu tunngatillugu anguniakkat sulii qaffasissuusut.

Uani skemami takuneqarsinnaapput anguniakkat, inernerillu ukiunut 2011, 2012 aamma 2013-imut, kiisalu 2014-imut anguniakkat.

Tabel 1. GrønlandsBANKENip CSR-imut nalunaarutaa; angusat 2011- 2013 kiisalu 2014-imi anguniakkat

			2011	2012	2013		2014
			Inenera	Inenera	Anguniagaq	Inenera	Anguniagaq
Inooqataanermi piumassutsimillu suleqataaneq							
	CSR Greenland	akunnerit	59 %	36,9 %	67	120,1 %	100
	CSR immikkoortortani	akunnerit	8 %	8,5 %	186	26,7 %	90
	CSR – Peqatigiiffinni sulineq	akunnerit	9 %	2,4 %	94	57,4 %	90
	CSR – aaqqissuussinerit angisuut	akunnerit	91 %	3,4 %	51	217,0 %	150
	CSR – suliamut akisussaasutut	akunnerit	25 %	51,4 %	152	0 %	100
	CSR suliat allat	akunnerit	36 %	63,7 %	330	104,2 %	438
	Mentor-eqarneq	akunnerit	34 %	19,3 %	188	25,0 %	100
		katillugit	28 %	24,0 %	1068	66,9 %	1068
Siunnersuinerimi taarsigassarsitsinermilu periarfissat							
	Aasiaat	Appaaraq	pilersippoq	100 %	Ullut 60-it	Ammarpoq	Piviusunngorpoq
	Tasiilaq	Ukiunut 2-riarluni tikeraarneq	amerlassusii	pivoq	100 %	2	1
							2
Aningaasarsiornermik paasisimasaqarneq							
		Ilinniartitsineq – atuarfintut pulaarneq	Pulaarnerit arlallit	OK	Pulaartarneq ingerlaqqip poq	OK	Pulaartarneq ingerlaqqip poq
		Ilinniartitsineq- aningaasanik spil-erneq	Suliniut aallartippoq	Naammassinngilaq	Suliniut ingerlavoq	aallartippoq	August-imi naammassisaq
		Aallarnisaasunik siunnersuineq	akunnerit	142	100	123	125
Attuumassutilinnik oqaloqateqarneq							
	Atuisut	Suliffeqarfik inooqataanermi akisussaaqataasoq	anguniakkat	73	76	76	77,5
		Atuisut ataasiakkaat inuussutissarsiutillillu naammagisimaarinninnerat ataatsimut	l anguniakkat	71,5	68,5	71,5	70
		Naammagittaalliutit	amerlassusii	19	16	n/a	19
	Sulisut	Piginnaasatigut inuttullu ineriartorneq	anguniakkat	73,67	73,3	75	71
		Sulisut iluarisimaarinninnerat	anguniakkat	77	79	79	79
Sulinermi avatangiisit isumannaallisaanerlu							
		Napparsimanerit	ullut	1207	602,85	500	719
		APV	n/a	suliarineqarpoq	2013-imi APV-qanngilaq	n/a	2014-imi APV-qanngilaq
		Sulinermi ajoqusernerit nalunaarutigineqartut	amerlassusii	5	4	0	0 (9)
Silaannaq/avatangiisit							
		Aningaaserivimmi nukissiuutinik atuineq	n/a	146,89 t. CO2	145 t CO2	145 t CO2	140 t CO2
		Avatangiisinut taarsigassarsiat	amerlassusii	68 stk.	138	200	189 / 31
							300